

Den nordiske arbejdsgruppe for Miljøovervågning og data (NMD)

Virksomhedsberetning 2006

1. Sammenfatning af virksomheden med årets vigtigste resultater

NMD-gruppen arbejder i kraft af sit mandat i tæt samarbejde med miljøsektorens øvrige arbejdsgrupper således også i 2006. NMD's aktiviteter har ligesom tidligere år været fokuseret omkring 3 temaer fra MHP 2005-2008, nemlig I. Miljø og sundhed, herunder kemikalier, II. Havet og III. Natur, kulturmiljø og friluftsliv, herunder Biologisk mangfoldighed med specielt vægt på Biologisk Mangfoldighed, Organiske Miljøgifte og Vandrammedirektivet. Under året der er gået er der afsluttet to projekter henholdsvis indenfor organiske miljøgifte og vandrammedirektivet. NMD har været involveret i 13 projekter i 2006, hvor hovedvægten har ligget på organiske miljøgifte og projekter i forbindelse med implementeringen af vandrammedirektivet.

Af konkrete resultater vil vi specielt fremhæve, at vi i samarbejde med de øvrige arbejdsgrupper har opnået følgende resultater:

- Organiske miljøgifte spredes efter spredningsveje som er langt mere kompliceret end hidtidigt antaget og at de forskellige stoffer spredes sig efter divergerende mønstre. Således er fjerntliggende egne som havene omkring Island og Færøerne næsten ligeså belastede af PBDEs som Østersøen, hvorimod HBCDD findes i langt mindre koncentrationer i de vestnordiske egne end i Østersøen.
- Reduktion af den statistiske usikkerhed på indikator-prøvetagninger i havet i forbindelse med opfyldelsen af vandrammedirektivet. Dette vil effektivisere og optimere overvågningen i havet og dermed give mere sikre og brugbare resultater til de samme penge.

Samarbejdet med de øvrige arbejdsgrupper i miljøsektoren fungerer godt – ikke mindst på grund af sidste års koordination og ensartning omkring procedure og sagsbehandling overfor projektansøgere mv., dertil kommer året workshops omkring MHP og de tilbagevendende koordinatormøder som sikrer erfarings- og videnuudveksling.

2. Informationsvirksomhed

En række af NMD støttede projekter har i løbet af 2006 afholdt eller deltaget i konferencer og workshops. I det nedenstående fremhæves visse af disse:

På biodiversitetsområdet finder vi:

- "Indikatorer for tilstand og udvikling af biologisk mangfoldighed i Norden" som i 2006 har afholdt to workshops og udgivet en workshoprapport fra den første workshop afholdt i marts 2006. Derudover har projektet oprettet en hjemmeside om projektets aktiviteter og vil i 2007 udgive newsletters om projektet. Projektet afsluttes i 2008, således er resultatet af dette projekt i 2006 af mere netværksdannende karakter.
- "Samordning af nordisk overvågning af terrestrisk hekkefugl" som har afholdt et seminar i marts 2006 målrettet nordiske fugleeksperter. Formålet var at analysere behovet for en standardisering af fuglemonitoring i Norden.

Indenfor området vandrammedirektivet findes:

- "Estaurine QUALity classes for Water Framework Directive indicators (EQUAL)". Resultaterne af dette projekt bliver publiceret i en TemaNord rapport i et særnummer af det internationale tidsskrift Marine Pollution Bulletin. Det er derudover præsenteret ved to møder og fire konferencer. Projektet er i høj grad meget specialiseret i sin målgruppe, hvilket afspejler sig i formidlingsformen og karakteren.

Og for så vidt angår de organiske miljøgifte fremhæver vi:

- "A comparative assessment of persistent organic pollutants and their metabolites, with emphasis on non-traditional contaminants in the West Nordic and the Baltic Proper (CAPNE) - igen et projekt målrettet eksperter med sin TemaNord

rappport som udkommer primo 2007.

3. Gruppens konkrete indspil til EK-M og MR-M møder

NMD gruppen har i 2006 ikke leveret indspil til EK-M og MR-M.

4. Nordisk nytta. Nationella inspeloch insepl till internationella förhandlingar

Ud over konkrete indspil i forhandlinger og møder skal der anføres faglige baggrundsrapporter som er brugt i de internationale forhandlinger samt indspil til kommissionens ekspertgrupper, EEA's fora, UNEP, OECD mf.

- NMD støtter fortsat projekter, som faciliterer implementeringen af Vandrammedirektivet i de nordiske lande ved udvikling af prøvetagningsmetoder, udpegning af relevante indikatorer og udpegning af fælles referenceområder i og udenfor Norden, herunder projekter som f.eks. "Samordning av interkalibrering, referensstationer och övervakningsmetoder i Norden, jfr. EU's ramdirektiv för vatten", "Defining reference conditions for coastal areas in the Baltic Sea for the Water Framework Directive (DEFINE)" og andre.
- I 2006 har NMD støttet et arbejde med prøvetagninger af udvalgte phenoler for at effektivisere og ensarte indsamling og analyse af disse stoffer. Disse data bliver bl.a. brugt som datagrundlag ved fastlæggelse af grænseværdier, spredningsveje og nedbrydningshastigheder. Oplysninger som er afgørende i forhold forhandlinger i internationale fora, som f.eks. EEA, UNEP og OECD om begrænsning af skader fra organiske miljøgifte.
- NOBANIS-projektet om invasive arter er nu nået langt ud over de nordiske grænser og er således et forbillede for et lignende arbejde i EU og Rusland om database-udviklingen for invasive arter. Kredsen af lande som samarbejder omkring bekæmpelsen af invasive arter er på grund af NOBANIS i stadig stigning, hvilket indebærer at imødegåelsen af invasive arter i stigende omfang bliver varetaget på en hensigtsmæssig måde, nemlig regionalt/internationalt. Data fra NOBANIS portalen om NOBANIS www.nobanis.org er de mest omfattende og brugbare data I det nordlige og centrale Europa.

5. Opfyldelse af MHP mål, aktivitet og forventet resultat

NMD-gruppen har i samarbejde med de øvrige arbejdsgrupper i miljøsektoren været med til at løse opgaver for MHP 2005-2008 indenfor kemikalier, biodiversitet og havet.

Specielt indenfor metodeudvikling og prøvetagning af miljøgifte i hav, dyr og atmosfære har NMD-gruppen sikret en målopfyldelse af MHP 2005-2008 med projekter som dækker overvågning af organiske miljøgifte i luft og deposition, hvor det arktiske område er særlig sårbart idet mange stoffer ender i dette kolde område og hvor stofferne indgår i dette specielt sårbare økosystem. Mht. biodiversitet har NMD-gruppen dels arbejdet med målopfyldelse indenfor databaseopbygning på havfugle i Arktis, dels udvikling af indikatorer som muliggør en koordineret og konsekvent overvågning af den nordiske natur i hele regionen.

6. Samarbejde med andre grupper og sektorer

NMD samarbejder primært med NFK, NKG, MiFi og HLG. Samarbejdet på tværs af arbejdsgrupperne muliggør finansiering af større projekter, som NMD ikke kunne løfte alene.

7. Projektkatalog

Se venligst bilag 1

8. Gruppens sammensætning

Reidar Hindrum, Norge
Yngve Brodin, Sverige
Manuela Notter, Sverige
Maria Dan, Færøerne
Jesper Fredshavn, Danmark
Stefán Einarsson, Island (formand)
Øystein Nesje, Norge
Marja Pylvänäinen, Finland

Mikael Wennström, Åland
Maria Mikkelsen, Danmark (koordinator)

9. Økonomisk redegørelse

En økonomisk redegørelse:

- Regnskab skal indeholde resultatopgørelse og balance. Forbrug i forhold til budget. For projekter, fordelt på arbejdsprogram, bevilling og forbrug (udbetalt)
- Redegørelse for årsagerne til eventuelle afvigelser (talmæssigt og årsagsforklaring)
- Opgørelse af samlede omkostninger for sekretariatet (løn, adm., og rejser) i forhold til budget
- Rejseomkostninger for gruppens samlede aktiviteter
- Skema for totaludgifter fordelt på de 3 søjler
- Ikke nordiske penge som er indgået i projekterne
- Samfinansiering andre sektorer, BU-puljen ol.

Skema 1: Oversigt over midler i 2006 fordelt på bevillingsmyndighed

Bevillingsmyndighed	DKK	Bemærkninger
1. NMRS miljø	2.550.000	
2. NMRS sektor f.eks. fisk, økonomi, energi m.m.		
3. Strategisk pulje		
4. Andre puljer f.eks. BU, Arktis m.m.		
5. Overførte frie midler fra forrige år	17.552	Dette er baseret på det tidligere NMD sekretariats opgørelse.
6. Sum (midler til rådighed 2006)	2.567.552	
7. Overførte kontraktbundne midler fra 2005 til 2006	653.494	
8. Sum (midler til rådighed 2006 inkl. overførte kontraktbundne midler)	3.221.046	

Skema 2: Oversigt over aktiviteter/projekter fordelt på midler i 2006

Aktiviteter/projekter	Budgetterede midler i 2006	Kontraktbundne midler 2006 + overførte kontraktbundne midler fra 2005	Overførte kontraktbundne midler fra 2006 til 2007		Samarbejdsgr./søjler Understreget arbejdsgruppe er den kontraktsskrivende part – LEAD
Biologisk mangfoldighed					
Transportindikatorer	150.000	0 ¹	0		
29/03 Development of the Nordic/Baltic Network on Invasive Species (NOBANIS)	250.000	250.000	0		NFK, MiFi Norden: 35% Næromr.: 35% EU/inter.: 30%
31/05 Indikatorer for tilstand og udvikling af biologisk mangfoldighed i Norden	200.000	320.000	0		NFK, NMD Norden: 60% Næromr.: 0% EU/inter.: 40%
20/04 Samordning af Nordisk overvågning af terrestrisk hekkefugl	0	130.000	0		NFK, NMD Norden: 100% Næromr.: 0% EU/inter.: 0%
Organiske miljøgifte					
25/04 Nordisk samarbejde om screening af helse- og miljøfarlige organiske kemikalier	350.000	380.500	0		NKG, NMD Norden: 80% Næromr.: 0% EU/inter.: 20%
41/05 Monitoring of organic contaminants in air and deposition in the Nordic countries and in Arctic areas: An evaluation of data and methods used to support policies in the Nordic countries.	215.000	215.000	90.500		HoL, NMD Norden: 80% Næromr.: 0% EU/inter.: 20%
23/04 A comparative assessment of persistent organic pollutants and their metabolites, with emphasis on non-traditional contaminants, in the West Nordic and the Baltic proper (CAPNE)	308.000	308.000	0		HoL, NMD Norden: 80% Næromr.: 0% EU/inter.: 20%
27/05 Miljörisikovurdering af kemikalier fra havbrug i nordiske havområder – medicin, biocider og miljøgifte fra foder.	103.000	206.000	0		MiFi, HoL, NMD Norden: 80% Næromr.: 0% EU/inter.: 20%
Interkalibrering af planteplankton	50.000	50.000	0		HoL, NMD

					Norden: 60% Næromr.: 0% EU/inter.: 40%
Vandrammedirektivet					
22/04 Defining reference conditions for coastal areas in the Baltic Sea for the Waterframe Directive (DEFINE)	200.000	200.000	0		HoL, NMD Norden: 35% Næromr.:35% EU/inter.:30%
47/04 Samordning av interkalibrering, referensstasjoner og overvåingsmetoder i Norden, jfr. EU's vannrammedirektiv	0	72.300	0		HoL, NMD Norden: 35% Næromr.: 35% EU/inter.: 30%
24/04 Estuarine QUALity calsses for Water Framework Directive indicators (EQUAL)	60.000	69.194	0		HoL, NMD Norden: 70% Næromr.:0% EU/inter.:30%
35/05 International symposium on research and management of eutrophication in coastal ecosystems (Eutro 2006)	50.000	50.000	0		HoL, MiFi Norden: 50% Næromr.: 0% EU/inter.: 50%
Assessment of impact from transboundary and local pollution on marine protected areas in Estonia, Latvia and Lithuania (BEF)	0	187.500	187.500		NMD Norden: 10% Næromr.: 80% EU/inter.: 10%
30/04 Anvendelse af geografiske analyser til identifikation og kortlægning af nordiske hav- og kysthabitater	206.000	206.000	0		NFK, MiFi Norden: 80% Næromr.: 0% EU/inter.: 20%
NMD Sekretariatet	530.000	396.388 ²	0		Norden: 100% Næromr.: 0% EU/inter.: 0%
Frie udisponerede midler i 2006	-104.448	180.164	0		
I alt	2.567.552	3.221.046	278.000		

1: Projektet er ikke gennemført, idet projektlederen der oprindeligt søgte midlerne ikke længere var på den pågældende institution da NMD var parat til at udfærdige kontrakten.

2: Den lavere udgift til NMD sekretariatet skyldes, at sekretariatet i løbet af året er reduceret fra en heltids til en deltidstilling.

Den økonomiske redgørelse viser, at NMD ved årets begyndelse havde en overbudgetering på 104.448 DKK, men at der på grund af forskellige omprioriteringer reelt er overskud i 2006 på 200.164 DKK. Der overføres således totalt 478.164 DKK til 2007 – heraf er 200.164 DKK i udisponerede midler og 278.000 DKK kontratbunde midler.

Skema 3. Oversigt over sekretariatsmidler 2006

Anvendelse af midler	DKK	Bemærkninger
Løn	366.388*	* Beløbene er alle anslået, idet sekretariatet er flyttet fra MST til SNS i 2006
Rejser	30.000*	
Administration		
Øvrige		
Total	396.388	